

**การศึกษาเปรียบเทียบบริหารงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

**A Comparative Study on Public Relations Administration in Secondary
schools Under the Office of Secondary Educational Service Area Office
Bangkok Metropolis Office of Basic Education Commission**

สนั่น บุญเลิศ*

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ที่ดูแลงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ที่ดูแลงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทั้งเชิงปริมาณ และเสริมด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาที่ดูแลงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมัธยมศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 276 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 261 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สถิติอ้างอิง ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) ค่าสัมประสิทธิ์ ความแปรปรวน (Coefficient of Variation) ค่าสหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Coefficient) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) การนำเข้าสมการของตัวแปรด้วยวิธีการ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลวิจัยปรากฏว่า

1. การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาที่ดูแลงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติงานในระดับมาก

*หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี

3 ด้าน คือ การวางแผน การจัดหาทรัพยากร และการประสานงาน ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ การจูงใจให้ปฏิบัติงาน และการประเมินผลงาน

2. ระดับการปฏิบัติงานบริหารงานประชาสัมพันธ์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหาร สถานศึกษาที่ดูแลงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างาน ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติงานที่มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ การจัดหาทรัพยากร แตกต่างกัน 4 ด้าน คือ การวางแผน การจูงใจให้ปฏิบัติงานการประสานงาน และการประเมินผล งาน

3. ปัจจัยด้านต่างๆมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การเปรียบเทียบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน มัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะ กรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ของผู้บริหารสถาน ศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ที่ดูแลงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ โดยเรียงลำดับ ด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากไปหาน้อยคือ ปัจจัย ด้านการวางแผน(0.773) ปัจจัยด้านการจัดหาทรัพยากร (0.771) ปัจจัยด้านการจูงใจให้ปฏิบัติงาน (0.713) และ ปัจจัยด้านการประเมินผลงาน(0.656) ตามลำดับ

คำสำคัญ: การบริหารงานประชาสัมพันธ์, การเปรียบเทียบ บริหารงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

The objectives of the research were. 1) To study the level A Comparative Study on public

relations administration performance of the directors, assistant directors in charge of school public relations and heads of school public relations in secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Bangkok Metropolis. 2) to study the level of public relations administration performance based on the views of the directors, assistant directors on charge of school public relations and heads of school public relations in secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Bangkok Metropolis; The subjects were directors, assistant directors in charge of school public relations and heads of school public relations. The instrument used was the questionnaire. 276 copies were sent out to the samples, 261 completely returned. They belong to A Comparative Administration of Public Relations in Secondary schools Under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok Metropolis Office of the Basic Education Commission, they collect the data for using as the questionnaires and interview and the data analysis. The finished computer program is us the find out the results of the average means in percentage, they are: The one way analysis for changing (one way Anova), The Pearson's Product moment coefficient ,the multiple regression analysis, the study found that: The acknowledgement of A Comparative Study on public relations administration in secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Bangkok Metropolis; place totally. The order various factors are in moderate levels.

1. The acknowledgement of A Comparative Study on public relations administration in secondary schools under the jurisdiction of the Department of

General Education, Bangkok Metropolis were at high level in 3 aspects: planning, resource providing, and co-operating; and were at high level in 2 aspects: place totally. The order various factors are in moderate levels.

2. The findings revealed that the public relations administration performance in secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Bangkok Metropolis: job motivating and job evaluating. In comparing the performance of public relations administration of the directors, assistant directors in charge of school public relations and heads of school public relations in secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Bangkok Metropolis by using statistical difference at .05 level, it was found that there were no differences in 1 aspect; that was, resource providing, whereas there were differences in 4 aspects: planning, motivating, co-operating, and evaluating.

3. The other various factors are positive A Comparative Study on Public Relations in Secondary schools Under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok Metropolis Office of the Basic Education Commission significantly in statistics. They arranged the relative coefficient from the big to the small ones. The factors of the planning (0.773) the factors of the resource providing (0.771), the factors for the motivating (0.713), the factors for the evaluating.(0.656) respectively.

Keywords: A Comparative Study, Public Relations Administration, Secondary schools under.

คำนำ

สังคมมนุษย์ที่อยู่กันเป็นหมู่มาในโลกเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ต้องมีความสัมพันธ์กัน ทั้งมนุษย์ด้วยกันหรือกับสภาพแวดล้อมอื่นๆที่ต้องพึ่งพากันต้องสื่อสารถึงกันและกัน (Cascio, 1978: 78) อันจะทำให้สังคมนั้น ๆ อยู่กันด้วยสันติและมีความสุข มีการพัฒนาให้เกิดความมั่นคงทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมโดยภาพรวม (Gibson, 1997: 36) โรงเรียนเป็นองค์กรหนึ่งในสังคมจะต้องมีการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเยาวชนจนประสบความสำเร็จ สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่มีความจำเป็นมาก คือ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน (Brown, 1980: 27) ในปัจจุบัน “การประชาสัมพันธ์” เข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐกิจเอกชน รัฐวิสาหกิจ และภาคราชการ โดยเฉพาะหน่วยงานที่รับผิดชอบงานทางด้านการศึกษา และสถานศึกษาต่าง ๆ ที่กำลังมุ่งสู่การปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยังมีความจำเป็นที่จะต้องใช้กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ในการสื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้อง บุญช่วย จงกุลสถิตชัย (2547: 3) โรงเรียนเป็นสถาบันของสังคมที่รับผิดชอบทางการศึกษา หรือการเรียนรู้ของเด็กโดยเฉพาะ (ไพฑูริย์สินลาร์ตัน, 2545: 24) อีกทั้งยังเป็นสถาบันที่เป็นความหวังของสังคมในอันที่จะหล่อหลอมเยาวชนให้เป็นกำลังในการพัฒนาประเทศชาติสืบต่อไป ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นที่บุคลากรทุกฝ่ายภายในโรงเรียนจะต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิด ขึ้นภายในโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์ นักเรียน หรือบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนกับบุคลากรอื่นๆที่อยู่ภายนอกโรงเรียน อันได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนใกล้เคียงกับโรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงประชาชนทั่วไปโดยอาศัยการบริหารงานประชาสัมพันธ์ในรูปของการสื่อสารต่าง ๆ การประชาสัมพันธ์จึงนับได้ว่าเป็นสื่อที่สร้างความสัมพันธ์ สร้างความรู้ ความเข้าใจให้เกิดแก่สมาชิกในโรงเรียน และกับ

สมาชิกที่อยู่นอกโรงเรียน สามารถจัดปัญหา และอุปสรรค ความขัดแย้งต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของ โรงเรียนเป็นไปด้วยความราบรื่นมีประสิทธิภาพบรรลุตาม วัตถุประสงค์ซึ่งหมายรวมถึงบรรดา ครู อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ของการปฏิรูปการศึกษา และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ต่าง ๆ ของสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา อย่างถูกต้องและเหมาะสม อันจะส่งผลให้สถานศึกษามี ความเจริญก้าวหน้าในการเป็นศูนย์กลางให้การศึกษา เป็น แหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมีการจัดการทางด้านการศึกษา ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และจะนำเข้าสู่ความเกี่ยวกับ งานทางด้านการประชาสัมพันธ์เบื้องต้นเพื่อให้เกิดความรู ความเข้าใจถึงความหมาย และลักษณะของขอบเขตของ งานประชาสัมพันธ์ ความ สำคัญของงานประชาสัมพันธ์ ตลอดจนคุณสมบัติของการจะเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ดี ขององค์กร หลัง จากนั้นจะได้นำเข้าสู่แนวทางในการนำกล ยุทธ์การประชาสัมพันธ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานของ สถานศึกษา เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อการบริหารจัดการ สถานศึกษาต่อไป ปานจิตต์ ลิ้มโกคา (2546: 15) กล่าวว่า “สถาบันมีปัญหาในการทำความเข้าใจกับประชาชนที่ เกี่ยวข้องในเรื่องการเผยแพร่ข่าวสาร เช่น ไม่มีการเผยแพร่ ข่าวสารหรือกิจกรรมของสถาบัน เผยแพร่ไม่ถูก ไม่มี ประสิทธิภาพ และเผยแพร่ไม่ทั่วถึงอีกทั้งมักเกิดช่องว่าง ในด้านความรู้ ความเข้าใจระหว่างผู้บริหารกับบุคคลผู้ ปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้น” กรมสามัญศึกษากระทรวง ศึกษาธิการซึ่งปัจจุบันเป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติให้ หน่วยงานของกรมสามัญศึกษา รวมทั้งโรงเรียนที่สังกัดมี ระบบ การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ตามหนังสือของกรม สามัญ เลขที่ ศธ. 0801/6317 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2541 ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน เป็นการ ช่วยสรรค์สร้าง การพัฒนางานบริหารและความ สัมพันธ์กับ ประชาชน เพื่อให้โรงเรียนเป็นสังคมที่ไม่แปลกแยกจาก ชุมชน แฮนสัน (Hanson ,1991: 237) เป็นผู้ที่ให้ ความสำคัญแก่ชุมชนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนโดยได้

ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผล ต่อประสิทธิภาพของการบริหาร โรงเรียน ได้แก่การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน กูดแลด (Goodlad, 1984: 74) ได้ศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในสหรัฐอเมริกา และชี้ให้เห็นว่าปัญหาต่างๆที่ เกิดขึ้นในโรงเรียน โรงเรียนไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ตาม ลำพัง แต่จะต้องอาศัยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดจากทาง บ้านและวัด หากปราศจากความร่วมมือ ความเข้าใจอันดี จากสถาบันศาสนาและสถาบันครอบครัวดังกล่าว การ ปรับปรุงที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีในโรงเรียนก็ไม่ อาจเกิดขึ้นได้ ภิญโญ สาธร (2546: 240) กล่าวว่า “ใน ฐานะที่โรงเรียนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ซึ่งตั้งอยู่ได้ด้วย ความเชื่อถือและความร่วมมือของประชาชน การประชา สัมพันธ์จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับโรงเรียน ผู้บริหาร และ ครูใหญ่ทุกคนควรจัดให้มีกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อการ ประชา สัมพันธ์กับประชาชน” ดังนั้นการประชาสัมพันธ์ใน โรงเรียนจึงเป็นหน้าที่ของ ครู นักเรียน และบุคลากรที่ เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมกับโรงเรียน โดย เฉพาะ อย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษานับว่ามีสำคัญต่อการสร้าง ความสำเร็จให้เกิดกับการประชา สัมพันธ์ของโรงเรียน ไม่ ว่าจะเป็นกำหนดนโยบาย การให้การสนับสนุนด้าน กำลังคนและงบประมาณ การที่มนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นจำนวน มาก นับวันยิ่งจะมากขึ้นโดยมีทัศนคติ ความเชื่อ ความ ต้องการ และภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และ การศึกษาแตกต่างกัน เป็นเหตุให้เกิดความไม่เข้าใจกันได้ มากขึ้น และ การสื่อสารกันโดยตรงแบบตัวต่อตัวมากขึ้น ตลอดจนการขยายใหญ่ขององค์กรหรือหน่วยงาน อีกทั้ง การแก่งแย่งในการสร้างความเชื่อถือ ทำให้เกิดความเข้าใจ กันลำบากยิ่งขึ้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เห็นประโยชน์ของการประชา สัมพันธ์ในการที่จะช่วยเสริมสร้างการพัฒนา ทั้งานบริหาร และความสัมพันธกับประชาชน จึงได้กำหนดนโยบาย และ แนวทางปฏิบัติให้หน่วยงานของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งโรงเรียนมัธยมศึกษา มีระบบ การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ โดยให้จัดตั้งอนุกรรมการ ประชาสัมพันธ์ตั้งแต่ระดับสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับจังหวัด กลุ่มโรงเรียน หรือ สหวิทยาเขตและระดับโรงเรียน ในระดับโรงเรียนนั้นได้รับนโยบายตามหนังสือของ กรมสามัญศึกษาที่ ศธ. 0801/6317 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2541 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังคงใช้อยู่ ให้โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกโรงเรียน แต่งตั้งคณะทำงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ให้ผู้บริหารโรงเรียนแต่งตั้งครูภายในโรงเรียนอย่างน้อย 3 คน ร่วมเป็นคณะทำงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนและแต่งตั้งหัวหน้างาน 1 คน มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์ภายในโรงเรียนประชาสัมพันธ์งานของโรงเรียนกับชุมชนในเขตบริการ หัวหน้าคณะทำงานเป็นกรรมการในคณะกรรมการประชาสัมพันธ์โรงเรียนโดยตำแหน่ง และดำเนินการประชาสัมพันธ์ด้านอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร นอกจากนี้กรมสามัญศึกษาได้พยายามส่งเสริมให้โรงเรียนตระหนักในความสำคัญของงานประชาสัมพันธ์ โดยกำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2542 หมวดที่ 1 การบริหารทั่วไปในข้อที่ 6 การสื่อสารคมนาคม และการประชาสัมพันธ์ (กรมสามัญศึกษา, 2542ก: 5) ในข้อ 6.2 การจัดการประชาสัมพันธ์ กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ทุกขนาดของโรงเรียน (กรมสามัญศึกษา, 2542ก: 26) และยังกำหนดให้มีแผนประชาสัมพันธ์เป็นกรอบงานและโครงการให้โรงเรียนปฏิบัติในการจัดพิมพ์วารสาร ข่าวของโรงเรียน การจัดแถลงข่าว การจัดนิทรรศการ การบันทึกภาพผลงานออกเผยแพร่ การจัดบริการข่าวสารแก่ชุมชน และการจัดทำหนังสือเพื่อการประชาสัมพันธ์ ผลงานประจำปีของโรงเรียน เป็นต้น (กรมสามัญศึกษา, 2542ก: 35)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติงานบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ของโรงเรียน

มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานประชาสัมพันธ์ในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยมุ่งศึกษาการเปรียบเทียบบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยจะศึกษาในกรอบงานการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนตามแนวคิดของ สมาคมบริหารโรงเรียนแห่งอเมริกัน (The American Association of School Administrators ,1955: 17) ใน 5 ด้าน คือ การวางแผน การจัดหาทรัพยากร การจูงใจให้ปฏิบัติงาน การประสานงาน และการประเมินผลงาน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ หัวหน้างานประชาสัมพันธ์จากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 114 โรงเรียน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970: 608) ได้โรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 92 โรงเรียน รวมเป็นตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 276 คน

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการเปรียบเทียบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และครูหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 114 โรงเรียนคิดเป็นประชากร 342 คน

2. จากการใช้การสุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970: 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 โรงเรียน คิดเป็นกลุ่มตัวอย่าง 276 คน

กลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ Purposive Sampling ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ

2.1. ผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนละ 1 คน จากจำนวน 92 โรงเรียน รวมเป็น 92 คน

2.2. รองผู้อำนวยการที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนละ 1 คน จากจำนวน 92 โรงเรียน รวมเป็น 92 คน

2.3. หัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียนโรงเรียนละ 1 คน จากจำนวน 92 โรงเรียน รวมเป็น 92 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 276 คน

ผลการวิจัย

1. เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่าสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชาย 131 คน เป็นหญิง 130 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี อายุราชการส่วนใหญ่ 26 ปีขึ้นไป วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี 2. เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร ของผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน พิจารณาโดยรวมมีดังนี้ ด้านการ

วางแผนมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ นโยบายของการประชาสัมพันธ์โรงเรียนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ ด้านการจัดหาทรัพยากร ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ มีการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้รับผิดชอบงาน ด้านการประสานงานส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ ผู้รับผิดชอบงานสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ ด้านการประเมินผลงาน ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินผลการดำเนินงาน 3. เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน

1.1. ผู้บริหาร การปฏิบัติงานด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ นโยบายของการประชาสัมพันธ์โรงเรียนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ด้านการจัดหาทรัพยากร ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ ผลิตรายการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยโรงเรียนเป็นผู้ผลิตเอง ด้านการจูงใจให้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ มีการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้รับผิดชอบงาน ด้านการประสานงานส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ ผู้รับผิดชอบงานสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ ด้านการประเมินผลงาน ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ นำผลการประเมินไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

1.2. รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ การปฏิบัติงานด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ นโยบายของการ

ประชาสัมพันธ์โรงเรียนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ ด้านการจัดหาทรัพยากร ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ เลือกสรรบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนอย่างเหมาะสม ด้านการจูงใจให้ปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ มีการสำรวจข้อมูลและความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่องาน ด้านการประสานงานส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับมากและงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ มีการรายงานข่าวสารข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบอย่างต่อเนื่อง ด้านการประเมินผลงาน ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ มีการกำกับติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เป็นระยะ ๆ

1.3 หัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน การปฏิบัติงานด้านการวางแผนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ นโยบายของการประชาสัมพันธ์โรงเรียนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ ด้านการจัดหาทรัพยากร ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ ร่วมมือกับฝ่ายต่างๆ ในการผลิตเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการจูงใจให้ปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ มีการสื่อสารที่ดีระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน ด้านการประเมินผลงาน ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ มีการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้รับผิดชอบงาน ด้านการประสานงานส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ มีการสื่อสารที่ดีระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน ด้านการประเมินผลงาน ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและงานที่ปฏิบัติอันดับสูงสุดในด้านนี้ได้แก่ มีการติดตามการประเมินผลงานประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

2. เปรียบเทียบการปฏิบัติงานการบริหารงานประชาสัมพันธ์ จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างาน

ประชาสัมพันธ์โรงเรียนของโรงเรียนมัธยม ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร

2.1. ด้านการจัดหาทรัพยากร พบว่า ผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีการบริหาร งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดหาทรัพยากร ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

2.2. ด้านการจูงใจให้ปฏิบัติงาน ด้านการประสานงาน ด้านการประเมินผลงาน พบว่า ผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานประชาสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์ มีการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน แตก ต่างกัน โดยที่ผู้บริหารที่ระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานประชาสัมพันธ์ มากกว่ารองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชา สัมพันธ์โรงเรียน ในด้านการวางแผน ด้านการจูงใจให้ปฏิบัติงาน ด้านการประเมินผลงานส่วนด้านการประสานงาน รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชา สัมพันธ์มีระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานประชา สัมพันธ์มากกว่าหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน

อภิปรายผล

การเปรียบเทียบบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร

1. การวางแผน

การเปรียบเทียบบริหารงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติงานในด้านการวางแผนของผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร รองผู้บริหาร โรงเรียนที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียนเห็นความสำคัญของการบริหารงานประชาสัมพันธ์ในด้านการวางแผนซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงที่ผู้เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์โรงเรียนจะต้องกำหนดนโยบายและจัดทำแผนประชาสัมพันธ์โรงเรียนต้องจัดทำไว้อย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อการดำเนินงาน รวมทั้งการจัดทำระบบข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนงานประชาสัมพันธ์ และการเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ระดับการปฏิบัติงานสูงสุดในการวางแผนของผู้บริหาร รองผู้บริหารโรงเรียนที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ได้แก่ นโยบายการประชาสัมพันธ์โรงเรียน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ Newsom และ Scott (1989: 4 - 5) ได้เสนอหลักการพื้นฐานที่สำคัญของการประชาสัมพันธ์ไว้ว่า แผนงาน นโยบาย และโปรแกรมต่าง ๆ ของการประชาสัมพันธ์ จะต้องได้รับการสนับสนุนจากประชาชนโดยรวมการวางแผนงานประชาสัมพันธ์จึงต้องดำเนินการอย่างรอบคอบระมัดระวัง มีการกำหนดนโยบายที่แจ่มชัดเพื่อเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน ส่วนระดับการปฏิบัติงานต่ำสุดในการวางแผน ของผู้บริหาร รองผู้บริหารโรงเรียนที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ได้แก่ งบประมาณที่จัดสรรให้งานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ให้เพียงพอต่อการบริหารงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการบริหารงาน ซึ่งในการบริหารงานประชาสัมพันธ์ต้องการการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อปรับปรุงระบบการประชาสัมพันธ์ถ่วงงานประชาสัมพันธ์ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเหมาะสมย่อมจะทำให้

การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนไม่เป็นที่ไปตามความคาดหวังของโรงเรียน

2. การจัดหาทรัพยากร

การเปรียบเทียบบริหารงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติงานในด้านการวางแผนของผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร รองผู้บริหาร โรงเรียนที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียนได้มีการสรรหาและจัดเตรียมบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญ ความถนัดและประสบการณ์ด้านประชาสัมพันธ์ มาร่วมงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีการปรับปรุงซ่อมแซมสื่อและผลิตสื่อเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โรงเรียนอันจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้เกิดแก่บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์โรงเรียน ระดับการปฏิบัติงานสูงสุดในการวางแผนของผู้บริหาร รองผู้บริหารโรงเรียนที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ได้แก่ ร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ ในการผลิตเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับ วิจิตร อาวะกุล (2534: 238-241) ซึ่งสรุปได้ว่า ผู้ที่ทำงานด้านประชาสัมพันธ์ต้องมีมนุษย์สัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน มีทักษะในการติดต่อสื่อสาร มีความรู้ความสามารถในการพูด การสนทนา ติดต่อบุคคลการจูงใจเผยแพร่ด้วยเครื่องมือสื่อสารรวมทั้งการเข้าสมาคม ส่วนระดับการปฏิบัติงานต่ำสุดในการวางแผนของผู้บริหาร รองผู้บริหารโรงเรียนที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ได้แก่ เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกมีส่วนร่วมในการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับนพพงษ์ บุญจิตราดุล (2530: 28) ที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ไว้ข้อหนึ่งว่า เพื่อเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เสนอแนะเพื่อปรับปรุงให้แนวความคิด มิใช่เป็นเพียงความต้องการของครู หรือโรงเรียนเท่านั้น การที่โรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอก

เข้ามามีส่วนในการบริหารงานประชาสัมพันธ์ อาจจะทำให้โรงเรียนขาดการสนับสนุนช่วยเหลือเกื้อกูลโรงเรียนทางด้านกำลังกาย จิตใจ ปัญญา ความคิด วัสดุ แรงงานตลอด จนด้านการเงิน ที่ขาดแคลนจากบุคคลภายนอก

3. การจูงใจให้ปฏิบัติงาน

การเปรียบเทียบบริหารงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติงานในด้านการจูงใจให้ปฏิบัติงาน รองผู้ช่วยบริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ยังไม่สามารถที่จะสนับสนุนที่จะเข้ามาปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนได้ พอเพียงในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการพัฒนาบุคลากรโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ การทัศนศึกษาดูงาน การลดคาบการสอน การประกาศเกียรติคุณและเผยแพร่ผลงานดีเด่น การสำรวจข้อมูลและความคิดเห็นของบุคลากรด้านประชาสัมพันธ์เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ ต่องานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ขาดขวัญกำลังใจ ขาดความเชื่อมั่น และไม่สามารถอุทิศเวลาในการพัฒนา งานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนได้เต็มศักยภาพของตนเอง ระดับการปฏิบัติงานสูงสุดในการจูงใจให้ปฏิบัติงานของผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ได้แก่ มีการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้รับผิดชอบงาน การที่ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญกำลังใจที่ดี ย่อมนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับที่ กิตติมาปริดีติล (2529: 155) ได้ให้ความหมายของการจูงใจว่า การจูงใจหมายถึงความหมายที่จะชักจูงใจให้สมาชิกในองค์การเกิดความพอใจที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนระดับการปฏิบัติงานต่ำสุดในการจูงใจให้ปฏิบัติงานของผู้บริหาร รอง

ผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ได้แก่ การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิด้านประชาสัมพันธ์มาให้ความรู้แก่บุคลากร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรที่ทำงานประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนมีจำนวนน้อย จึงทำให้การจัดการอบรมบุคลากรด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนไม่เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายในการจัดอบรม

4. การประสานงาน

การเปรียบเทียบบริหารงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติงานในด้านการประสานงานของผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียนทราบดีว่าการที่ผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีการสื่อสารที่ดี และขั้นตอนการประสานอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นกับบุคลากรภายในโรงเรียน หรือกับบุคลากรภายนอกโรงเรียน รวมถึงมีการประสานงานกับสื่อสารมวลชนต่าง ๆ อีกทั้งการยกระดับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้มีความสามารถได้รับมาตรฐานใกล้เคียงกัน ย่อมจะทำให้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ระดับการปฏิบัติงานสูงสุดในการประสานงานของผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ได้แก่ ผู้รับผิดชอบงานสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ อับซารี ปลอดเปลียว (2533: 160 – 163) กล่าวไว้ว่า นักประชาสัมพันธ์ต้องมีความสามารถที่จะเข้าใจผู้อื่นและทำให้ผู้อื่นเข้าใจหน่วยงานตนเอง มีความรู้ความเข้าใจ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่น อันจะทำให้เกิดความอดทนอดกลั้นต่องานต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเข้ากับผู้อื่นได้ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ส่วนระดับการปฏิบัติงานขั้นต่ำสุดในการประสานงานของผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์

โรงเรียน ได้แก่ มีการเชิญบุคลากรจากชุมชนเข้ามาช่วยงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ เอกชัย กิสุขพันธ์ (2527: 216 – 217) ซึ่งกล่าวว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียนถือว่าเป็นกระบวนการสองทาง (two-way process) ดังนั้น โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประสานงานกับบุคลากรจากชุมชน เป็นไปได้ยากกว่า การประสานงานกับบุคลากรภายในโรงเรียน จึงทำให้การปฏิบัติอยู่ในอันดับต่ำสุด

5. การประเมินผลงาน

การเปรียบเทียบบริหารงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติงานในด้านการประเมินผลงานของผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ยังขาดมาตรฐานในการประเมินผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน รวมถึงการรายงาน หรือเผยแพร่ผลการประเมินการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ระดับการปฏิบัติงานสูงสุดในด้านการประเมินผลงานของผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินผลการดำเนินงาน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีความคาดหวังที่จะนำผลของการประเมินไปพัฒนางานต่อไป จากการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานการบริหารงานประชาสัมพันธ์ จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ปรากฏว่าผู้บริหารและ รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ มีระดับการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกันในทุกด้านส่วนระดับการบริหารงานประชาสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับหัวหน้างานประชาสัมพันธ์

โรงเรียน และรองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ กับหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประสานงานการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของผู้บริหารกับรองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ เป็นไปในทิศทางเดียวกันมากกว่าระหว่างผู้บริหารกับหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียนและ รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์กับหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

1. ด้านการวางแผน

ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการจัดทำเอกสารทางนโยบาย เป้าหมาย และแผนปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ควรดูแลให้งบประมาณที่จัดสรรให้งานประชาสัมพันธ์เพียงพอในการบริหารงานได้ หัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียนควรศึกษาการจัดทำระบบข้อมูลการจัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผน รวมถึงการจัดหางบประมาณในการบริหารงานประชาสัมพันธ์ให้เพียงพอ และควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน

2. ด้านการจัดหาทรัพยากร

ผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ควรจัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน และเปิดโอกาสให้บุคลากรภายนอกได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานประชาสัมพันธ์ มีการจัดเตรียมบุคลากรที่ชำนาญรวมถึงการจัดหาสื่อ ผลิตภัณฑ์ และการตรวจสอบสื่อทัศนูปกรณ์ที่มีอยู่ให้พร้อมใช้งานตลอดเวลา

3. ด้านการจูงใจให้ปฏิบัติงาน

ผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียนต้องร่วมกันสร้างแรงจูงใจในทุกด้านเพื่อให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีความรู้ความชำนาญความมั่นใจ และพร้อมที่จะพัฒนางานประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการประสานงาน

ผู้บริหาร รองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียนควรยกระดับบุคลากรที่ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ควรให้มีส่วนร่วมในการประสานกับสื่อมวลชน เพื่อนำมาช่วยงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนในโอกาสอันควร ตลอดจนวางแผนงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนร่วมกับชุมชนและบุคลากรจากชุมชน

5. ด้านการประเมินผลงาน

ผู้บริหารและรองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ ควรกำหนดจุดเน้นด้านการประเมินผลงานประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของการรายงานผลการประเมินไปยังหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียนเพื่อให้มีการประเมินผลงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนทั้งภายในและภายนอกอย่างสม่ำเสมอ ควรให้มีการอบรมแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจในงานประชาสัมพันธ์อย่างถ่องแท้

6. ข้อเสนอแนะจากผลที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน

ผู้บริหาร และรองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ มีการบริหารงานประชาสัมพันธ์ในทุก ๆ ด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่จะแตกต่างกันระหว่างผู้บริหารกับหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน และระหว่างรองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ กับหัวหน้างานประชาสัมพันธ์โรงเรียน แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและรองผู้บริหารที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ ควรจะประสานงานกับหัวหน้างานประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นเพื่อให้หัวหน้างาน

ประชาสัมพันธ์โรงเรียนสามารถบริหารงานประชาสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับนโยบายที่ฝ่ายบริหารได้กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบ บริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอื่น เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบผลการวิจัยในครั้งนี้
2. ควรมีการศึกษาองค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยใช้วิธีการทางสถิติอื่นๆ
3. ควรทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) จากหลายฝ่ายโดยนำผลการวิจัยนี้ใช้เป็นแนวทางวิจัยพัฒนาทั้ง 5 ด้านที่มีผลต่อการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือพัฒนาทั้งทางตรง และทางอ้อม ที่มีประโยชน์โดยรวมต่อการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน
4. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขตอื่น ๆ รวมทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เขตอื่น ๆ
5. การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานประชาสัมพันธ์ การเตรียมคำถามที่จะกระตุ้นให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นให้มากขึ้นเพราะส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีเวลามากนัก จะทำให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
6. ควรมีการเปรียบเทียบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ในด้านอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน เพื่อการพัฒนาต่อไป
7. ในการวิจัยครั้งต่อไป อาจมีการพิจารณาต่อแปรอื่น ๆ ที่มีผลต่อการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน เพื่อพัฒนา และให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป
8. ควรมีวิจัยเชิงประเมินและติดตามผลการพัฒนาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนในครั้งนี้

เพื่อให้ทราบถึงสถานภาพการบริหารงานประชา สัมพันธ์
โรงเรียนมัธยมศึกษา มีสถานภาพเป็นอย่างไรเพื่อแก้ไข
พัฒนาต่อไป

9. ควรมีการทำวิจัยถึงสภาพปัญหาและอุปสรรค
ในการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมัธยมศึกษาในทุก
ขนาด เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาของแต่ละ
สถานศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (2542ก). **เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา**.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. [ออนไลน์]. (2546). **การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. เข้าถึงได้
จาก <http://www.thailandawyercenter.com>.
- กิตติมา ปรีดีติติก. (2549). **ทฤษฎีบริหารองค์การ**. กรุงเทพมหานคร: ธนะการพิมพ์.
- เกษม จันทรน้อย. (2547). **สื่อประชาสัมพันธ์**. กรุงเทพมหานคร: นานมี บุคส์.
- ชม ภูมิภาค. (2546). **หลักการประชาสัมพันธ์**. กรุงเทพมหานคร: รุ่งวัฒนาการพิมพ์.
- ชัยนันท์ นันทาพันธ์. (2546). **ประชาสัมพันธ์ให้ได้ผล**. กรุงเทพมหานคร: หจก. แอนด์ การพิมพ์.
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2540). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญผล.
- ณัฐพันธ์ ขจรนันท์. (2550). **พฤติกรรมองค์การ**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ดรุณี หิรัญรักษ์. (2548). **เทคนิคการหาข่าวและการเขียนข่าวหนังสือพิมพ์**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงนุช ศิริโรจน์. (2552). **ปรัชญาการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- นิเทศศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553). **หลักการประชาสัมพันธ์**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2554). **หลักการประชาสัมพันธ์นทบุรี**. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2540). **หลักการบริหารการศึกษา**.กรุงเทพมหานคร: ศูนย์การพิมพ์กรุงเทพมหานคร.
- ปานจิตต์ ลัมโกคา. (2546). **หลักการประชาสัมพันธ์**. กรุงเทพมหานคร. (อัดสำเนา).
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พรทิพย์ พิมพ์สินธุ์. (2545). **การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์**. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- พรทิพย์ วรกิจโสภาทร. (2540). **การเลือกสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์**. กรุงเทพมหานคร. (อัดสำเนา).
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2545). **ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพโรจน์ ชัยนาม. กรมโฆษณาการ. **60 ปี กรมประชาสัมพันธ์**. (3 พฤษภาคม 2546).
- รวีวงศ์ ศรีทองรุ่ง. (2542). **การพูดเพื่อการประชาสัมพันธ์**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งรัตน์ ชัยสำเร็จ. (2540). **การเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรัช ลภิตนกุล. (2542). **นักประชาสัมพันธ์กับงานประชาสัมพันธ์เชิงปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2556). **การบริหาร**. (พิมพ์ครั้งที่แปด). กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์. (2540). **การเขียนเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สุภรณ์ ประดับแก้ว. (2543). **สุพรวาที**. นครปฐม: พระปฐมการพิมพ์.
- สุภาวดี ชุณหาศาสตร์. (2546). **ประชาสัมพันธ์งานในอุดมคติ**. น.4-5. **นิเทศสาร**. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต.
- สุมิตรา อมรายน. (2541). **กรมประชาสัมพันธ์ จากอดีต...ถึงปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร.
- สุเมธ เตียววิศเรศ. (2547). **พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: รุ่งวัฒนาการพิมพ์.
- เสกสรร สายสีสด. (2541). **หลักการโฆษณา และการประชาสัมพันธ์**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- เสนีย์ แดงวัง. (2545). **การประชาสัมพันธ์แนวคิด และหลักวิธีปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต.
- เสริมวิทย์ศุภเมธี. (2550). **การมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: รวมมิตร.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2540). **การประชาสัมพันธ์เชิงปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: ธนธการพิมพ์.

- หวน พันธุ์พันธ์. (2549). **การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ชุมชน**. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต.
- อัปสรศรี พลอดเปลี่ยว. (2543). **การประชาสัมพันธ์โรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุทัย หิรัญโต. (2542). **การบริหารประยุกต์**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2547). **หลักบริหารการศึกษาทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร: อนงค์ศิลป์การพิมพ์.
- Airasian, P.W. and Glickson, A.R. (1997). **Teacher Self-Evaluation Tool Kit**. CA: Corwin Press.
- Argyris & Schon, (1978). **Effectiveness of Training in Organizations: A Meta - Analysis of Design and Evaluation Features**. Journal of Applied Psychology.
- Alexander V. Laskin. 2005. **Department of Public Relations**, Quinnipiac University.
- Bermays, E. L. 1952. **Public Relations**. Norman: University of Oklahoma Press.
- Black, S. 1976. **Practical Public Relations**. London: Pitman Press Ltd.
- Brown, W.B. & Moberg, D.J. (1980). **Organization Theory and Management: A Macro Approach**. New York: John Wiley & Sons.
- Buchanan, J. (1998). **Management Development for the Individual and the Organization. Personnel Management**. (June), 40 - 44.
- Campbell, R. F. and R. T. Gregg. 1957. **Administrative Behavior in Education**. New York: Harper and Brother.
- Cascio, (1978). **Applied Psychology in Human Resource Management: Fifth Edition**. USA: Prentice Hall, Inc.
- Chandler, G.E. (1992, Spring). **The Source and Process of Empowerment**. Nursing Administration Quarterly. 16: 65- 71.
- Clifford, P.G. (1992, Spring). **The Myth of Empowerment**. Nursing Administration Quarterly.
- Clutterbuck, D. & Kernaghan, S. (1994). **The Power of Empowerment: Release the Hidden Talent of your Employees**. London: Kogan Page.
- Cutlip, S. M. and A. H. Center. 1978. **Effective Public Relations**. (5th ed.). New Jersey: Prentice-Hall Inc.
- Douglas, H. R. 1978. **Trends and Issues in Secondary Education**. New Jersey: Prentice-Hall. Development Review. 3(4): 417 - 441.
- Goodlad, J. I. A. 1984. **Place Called School Prospects for the Future**. New York: McGraw-Hill.
- Hanson, E. M. 1991. **Educational Administration**. (3d ed.). Boston: Allyn and Bacon, Inc.
- Howard, W. 1985. **The Practice, of Public Relations**. (2d ed.). London: William Heineman Ltd.
- Jae-Hwa Shin and Robert L. Heath and Jaesub Lee. 1993. **School of Communication**, University of Houston.
- Jeong-Nam Kim and Yunna Rhee. 2008. **Division of Journalism and mass Communication**. Hankuk University.

- JordiXifra and David McKie, 2011. **Department of Communication**. PompeuFabra University.
- Kindred, B.D. and D. Gallagher. 1976. **The School and Community Relations**. (3d ed.). Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Lynham, S.A. (2000). **Theory Building in Human Resource Development Profession**. Human Resource Development Quarterly. 11(2): 159 – 178.
- Loomis, C. P. 1960. **Social System**. New Jersey: Van Nostrand Princeton.
- National Education Association, Research Division. 1968. **“The School Public Relations Administrator”**. NEA Research Bulletin.46 (January 1968): 29-31.
- Newsom, D. and A. Scott. 1989. **The Realities of Public Relations**. Belmont Cliffs: Wadsworth Publishing.
- Nneka Logan. 2009. **Department of Communication**, Georgia State University.
- Norris, James S. 1984. **Public Relations**, New Jersey: Prentice – Hall, Inc.
- Sears, J. B. 1950. **The Nature of the Administrative Process**. New York: McGraw-Hill.
- Simon A Herbert. 1966. **Public Administration**. New York: Alfred A. Knopf.
- SooYeon Hong and Sung-Un Yang. 2007. **School of Public Communications**. Syracuse University.
- Sveiby, K.E. [Online]. (1997). **What is knowledge management**. Available from:
[http://www.eis.net.au/~karlerik/knowledge Management. thm](http://www.eis.net.au/~karlerik/knowledge%20Management.htm).
- Tim P. Vos. 2008. **School of Journalism**, University of Missouri.
- Wiig, K. (1997). **Knowledge management**: Where Did it Come From and Where Will it Go. Expert Systems wit Applications, 13, 1, 1-14.